

on-line Kulatý stůl

**k realizaci mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví
k povinnému testování zaměstnanců veřejných zaměstnavatelů nad 50 osob
na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 v podmínkách územních samosprávných celků**

<https://www.tajemnici.cz/on-line-kulaty-stul-k-realizaci-mimoradneho-opatreni-ministerstva-zdravotnictvi-k-povinnemu-testovani-zamestnancu-verejnych-zamestnavatelu-nad-50-osob-na-pritomnost-antigenu-viru-sars-cov-2-v-podminkach-usc-10-3-2021-vystupy-z-jednani/d-7512>

středa 10. března 2021, 10.00 – 11.30 hodin

Zoom platforma pro diskutující odborníky | You Tube pro posluchače

ZÁPIS Z JEDNÁNÍ

Schůzky se aktivně zúčastnilo 15 diskutujících a on-line ji sledovalo zhruba 140 dalších posluchačů

Aktivně se do jednání zapojili:

- Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (dále jen „MPSV“)
 - Mgr. Taťána Zelená, odbor pracovněprávní legislativy
- Ministerstvo vnitra ČR (dále je „MV ČR“)
 - Mgr. Martina Postupová, personální ředitelka sekce pro státní službu
 - JUDr. Vít Šťastný, ředitel odboru legislativy a koordinace předpisů
 - Ing. Bc. Miroslav Veselý, ředitel odboru veřejné správy, dozoru a kontroly, pověřený řízením
- Unie zaměstnavatelských svazů ČR (dále je, „UZS ČR“)
 - Ing. Jiří Horecký, prezident UZS ČR
- Svaz měst a obcí ČR (dále jen „SMO ČR“)
 - Mgr. František Lukl, MPA, předseda SMO ČR a starosta města Kyjov
 - Mgr. Radka Vladyková, výkonná ředitelka Kanceláře SMO ČR
 - Mgr. Ivona Mottlová, ředitelka legislativní a právní sekce SMO ČR
- Grémium ředitelů Asociace krajů ČR (dále jen „GŘ AK ČR“)
 - Ing. Tomáš Kotyza, MBA, ředitel Krajského úřadu Moravskoslezského kraje
- Sdružení tajemníků městských a obecních úřadů ČR, z. s. (dále jen „STMOÚ ČR“)
 - Ing. Jan Holický, MBA, předseda STMOÚ ČR a tajemník Úřadu městské části Praha 6
 - PhDr. Roman Nogol, MPA, 1. místopředseda STMOÚ ČR a tajemník Magistrátu města Karviné
 - Mgr. Radim Rouče, 2. místopředseda STMOÚ ČR a tajemník Městského úřadu Český Krumlov
 - Mgr. Václav Sýkora, MBA, člen předsednictva STMOÚ ČR a tajemník Městského úřadu Cheb
 - JUDr. Jan Šťastný, MPA, tajemník Městského úřadu Dobruška
 - JUDr. Eva Kaplan Klečková, Ph.D., právnička Úřadu městské části Praha 6
 - Mgr. Radek Michálek, vedoucí oddělení personálního a platového Magistrátu města Děčína

Zástupce Ministerstva zdravotnictví ČR (dále jen „MZ ČR“) Mgr. Matyáš Fošum, vedoucí oddělení hygieny práce a pracovního lékařství a zástupce ředitele odboru ochrany veřejného zdraví se z jednání omluvil a nepřipojil se bohužel ani v průběhu schůzky.

Úvodem Ing. Jan Holický, MBA, předseda STMOÚ ČR a tajemník Úřadu městské části Praha 6, přivítal všechny účastníky a uvedl důvody pro uspořádání kulatého stolu. Následně po představení účastníků moderátor kulatého stolu JUDr. Jan Šťastný, MPA, tajemník Městského úřadu Dobruška, připomněl

aktuální platné Mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ČR vydané podle ust. § 80 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a § 2 odst. 1 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů k povinnému testování zaměstnanců veřejných zaměstnavatelů s nejméně 50 zaměstnanci (např. <https://www.mzcr.cz/mimoradne-opatreni-povinne-testovani-verejni-zamestnavatele-nad-50-osob/>). Všechna mimořádná opatření MZ ČR lze nalézt na úřední desce ministerstva <https://www.mzcr.cz/category/uredni-deska/rozhodnuti-ministerstva-zdravotnictvi/aktualni-mimoradna-a-ochranna-opatreni-ke-covid-19/>.

Konstatoval, že k tomuto opatření vznesli členové STMOÚ ČR řadu dotazů, nejčastěji pak:

- Jak provádět a evidovat testování?
- Jaké údaje v souvislosti s testováním lze zpracovávat?
- Jak financovat testování?
- Jak postupovat vůči zaměstnancům, kteří testování odmítají?
- Jak postupovat v případě pozitivně testovaného zaměstnance bez příznaků onemocnění?

Omluvil zástupce MZ ČR a vyjádřil naději, že se ke schůzce dodatečně připojí...

Ing. Jiří Horecký, prezident UZS ČR, se podělil s účastníky o zkušenosti zaměstnavatelů, kteří již své zaměstnance testují (testování u zaměstnavatelů - podnikatelských subjektů – „firem“). Ti řeší zejména problém dostupnosti testů, ale i jejich cenu, a rovněž kompenzace cestou snížení odvodů na zdravotní pojištění, které zaměstnavatelé považují za nedostatečné. Dalším problémem jsou zaměstnanci, kteří odmítají podstoupit testování.

Objevil se příslib, že by pro potřeby veřejných zaměstnavatelů, tedy měst, obcí, krajů a jejich příspěvkových organizací mohly být poskytnuty testy původně nakoupené pro školy.

Mgr. František Lukl, MPA, předseda SMO ČR a starosta města Kyjov, se podělil o dosavadní zkušenosti z testování zaměstnanců radnice města Kyjova s tím, že konstatoval, že zaměstnanci se testují ochotně. Město využívá služeb soukromého zdravotnického zařízení a vlastních testovacích zařízení. Testování se tedy osvědčilo!

Moderátor JUDr. Jan Šťastný vyjádřil lítost, že testování nebylo zahájeno již v září. Jeho úřad využívá mobilní testovací tým a konstatoval, že využití zdravotnického zařízení je optimální z hlediska financování. Výrazná část zaměstnanců onemocnění již prodělala. Pan Šťastný by uvítal frekvenci testování 2x v týdnu. Zmiňuje náklady testování, pokud je zajišťováno mimo zdravotnické zařízení.

Ing. Jan Holický, MBA, informoval účastníky, že městská část Praha 6 dosud testovala dobrovolně, a to již od prosince 2020, přímo v budově úřadu. Testování se podrobilo zhruba ¾ zaměstnanců a z celkového počtu cca 400 osob, včetně organizačních složek, byly pouze jednotky pozitivní. Od následujícího týdne (tedy od 15.3., pozn. EKK) bude probíhat povinné testování ve dvou dnech i za pomoci soukromého zdravotnického zařízení. Z negativních zkušeností Ing. Holický zmínil pouze zcela ojedinělé odmítnutí typu testu (u invazivního). Je možné umožnit jiné testování? Zmínil rovněž možný problém nedostatečné prokazatelnosti výjimky z povinnosti testování.

Mgr. Martina Postupová, personální ředitelka sekce pro státní službu MV ČR, se připojila se zkušeností z testování zaměstnanců na pracovišti v Jindřišské ul. samotesty stěrem z nosní sliznice. Všichni testovaní zaměstnanci byli negativní, netestovali se ti zaměstnanci, kteří pracují v režimu home-office. O testování byl velký zájem, nikdo testování naopak testování neodmítl. Testy byly prováděny za přítomnosti odpovědných osob s respektem k ochraně osobnosti zaměstnance. Na zaměstnance, kteří testování odmítnou, by se dle názoru diskutující mělo aplikovat ustanovení zákoníku práce o překážkách v práci na straně zaměstnance s tím, že náhrada platu mu pochopitelně nenáleží.

Ing. Tomáš Kotyza, MBA, ředitel Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, informoval o pravidelném testování zaměstnanců. Kraj nabízí i dobrovolné častější testování. Poukázal na disproporci mezi úhradou testů prostřednictvím veřejného zdravotního pojištění a kompenzací nákladů na testování snížením odvodů na zdravotní pojištění. V případě Moravskoslezského kraje se testují se souhlasem hejtmána i radní a zastupitelé. Za žádoucí by považovali zřízení testovacího místa na pracovišti s úhradou testů z veřejného zdravotního pojištění.

Mgr. Taťána Zelená, odbor pracovněprávní legislativy MPSV ČR, informovala účastníky, že pro případy odmítnutí testování zaměstnancem ministerstvo doporučuje dohodu mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem o výkonu práce z domova, pokud to je možné, příp. čerpání dovolené, a teprve pokud ani to není možné tak, protože netestovaní zaměstnanci nebudou mít přístup na pracoviště, jedná se o jinou důležitou osobní překážku na straně zaměstnance podle § 199 ZP, tedy omluvenou absenci v práci bez nároku na náhradu mzdy. Odmítnutí testování dle MPSV ČR nemůže být výpovědním důvodem. Dobrovolný závazek k testování ze strany veřejného zaměstnavatele s počtem do 50 zaměstnanců zakládá dle MPSV povinnost zaměstnance testování se podrobit. V dalším odkazuje MPSV na svůj web.

Mgr. Martina Postupová za MV ČR informovala, že již v těchto dnech NSS řeší případ odmítnutí testování.

JUDr. Jan Šťastný se pozastavil nad neadekvátními požadavky hygienických orgánů na prostory např. očkovacích center, a to i přes vysoké počty nakažených osob, včetně zaměstnanců. Zmínil úspěšné příklady jiných států s výrazně rychlejším tempem očkování populace, které očkují ve všech dostupných prostorách. Pozastavil se nad skutečností, že již neprobíhá očkování zaměstnanců úřadů.

Mgr. Martina Postupová za MV ČR vyjádřila nesouhlas s kvalifikací odmítnutí testování zaměstnancem jako hrubé porušení pracovních povinností, následky by pro zaměstnance neměly být fatální, což by mělo platit i u služebních poměrů podle služebního zákona.

JUDr. Vít Šťastný, ředitel odboru legislativy a koordinace předpisů MV ČR, se vyjádřil k problematice testování vedoucích zaměstnanců, odmítnutí testování nemůže být důvodem k odvolání vedoucího zaměstnance, aplikován by měl být stejný postup jako u řadových zaměstnanců. Jeho kolega Ing. Bc. Miroslav Veselý, ředitel odboru veřejné správy, dozoru a kontroly MV ČR, pověřený řízením doplnil informaci v tom smyslu, že ODK MV připravuje pro města a obce metodiku¹, kterou je ovšem ještě potřeba konzultovat s MZ ČR.

K otázce způsobu stanovení počtu zaměstnanců jako kritéria pro stanovení povinnosti testování MV ČR konstatuje, že se odvozuje od osoby zaměstnavatele, v Praze tedy od počtu zaměstnanců městské části, ale nejasnosti mohou být u jiných statutárních měst (Brno, Ostrava) a jejich městských částí.

Souhrnné informace k Povinnému testování zaměstnanců veřejného sektoru na COVID PORTÁLU:

<https://covid.gov.cz/situace/urady-instiuce/povinne-testovani-zamestnancu-verejneho-sektoru>.

Rámcové vyjádření Úřadu pro ochranu osobních údajů k aktuální povinnosti testovat zaměstnance na přítomnost nákazy COVID-19:

https://www.uoou.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=200144&id=48379

PhDr. Roman Nogol, MPA, 1. místopředseda STMOÚ ČR a tajemník Magistrátu města Karviné, požádal MV ČR o urychlený výklad k povinnosti testovat zaměstnance, a to zejména v následujících ne zcela zřejmých aspektech – které osoby započítávat jako zaměstnance pro účely testování (tzv. „dohodáři“ nebo uvolnění členové zastupitelstva?). Na jeho vystoupení reagovala Mgr. Zelená, která zdůraznila nutnost pohlížet na osoby činné pro zaměstnavatele na základě dohod podle zákoníku práce jako

¹ Metodika byla zveřejněna následně 11. 3. 2021: <https://www.mvcr.cz/clanek/informace-pro-obce-povinne-testovani-zamestnancu-v-obdobi-od-10-3-2021.aspx> spolu se vzorem opatření obce k testování zaměstnanců obce <https://www.mvcr.cz/soubor/vzor-opatreni-obce-k-testovani-zamestnancu-obce.aspx>, rovněž viz přílohy č. 6. a 7. tohoto zápisu

na zaměstnance. Za MV ČR zaznělo, že zastupitele nelze zahrnout do kategorie zaměstnanci a povinnost testování se jich netýká, nelze jim zamezit ve výkonu funkce z důvodu, že nepodstoupili testování, MV doporučuje apelovat na tyto osoby a přimět je k dobrovolnému testování. V diskusi rovněž zazněla správná poznámka, že u úřadů se testování netýká toliko úředníků, ale i dalších zaměstnanců.

Mgr. Taťána Zelená následně popsala již postup při vlastním testování. Podle MPSV má lékař u pozitivního antigenního testu povinnost nařídit konfirmační PCR test a při jeho pozitivitě zaměstnanci bez příznaků nařídit karanténu, při výskytu příznaků pak potvrdit pracovní neschopnost. V období mezi pozitivním antigenním samotestem a negativním PCR testem je zaměstnanec povinen nezdržovat se na pracovišti a z hlediska zákoníku práce se aplikuje ust. § 208 o překážkách na straně zaměstnavatele s náhradou platu ve výši průměrného výdělku.

Výkladová stanoviska MPSV Povinné testování zaměstnanců a jeho pracovněprávní souvislosti (https://www.mpsv.cz/documents/20142/1443715/Povinne_testovani_zamestnancu_a_jeho_prac_ovnepravni_souvislosti.pdf/) a Doporučený postup zaměstnavatele při poskytování pracovního volna zaměstnanci k testování, očkování, případně k doprovodu rodinného příslušníka k očkování, v souvislosti s výskytem onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS CoV-2 jsou v přílohách tohoto zápisu. Uvedené výkladové stanovisko je primárně cíleno na soukromý sektor a v některých drobnostech je již zastaralé nově vydanými mimořádnými opatřeními Ministerstva zdravotnictví ze dne 5. března 2021. Pro ÚSC je však podstatná jeho závěrečná část, která je v základních bodech aktuální. Mgr. T. Zelená upravila dokument pro územní samosprávné celky z 10. 3. 2021, viz příloha č. 2 tohoto zápisu. Další informace MPSV pro zaměstnance: <https://www.mpsv.cz/web/cz/zamestnanci-info>.

Mgr. Radek Michálek, vedoucí oddělení personálního a platového Magistrátu města Děčína, se podělil o zkušenost ze svého působiště, kdy v místních poměrech pracovní neschopnost zaměstnanců nastává až po pozitivním PCR testu, proto by bylo žádoucí, aby MPSV vydalo za účelem ochrany tajemníků stanovisko o postupu zaměstnavatele v situaci, kdy je antigenní test zaměstnance pozitivní. Dále by vítal objasnění, v jakých případech bude možné požadovat úhradu 60 Kč za test zaměstnance.

Ing. Jiří Horecký informoval účastníky, že povinnost testování se nemusí plnit jen prostřednictvím sítě primárních testovacích míst, ale lze využít i ta sekundární (v zásadě se jedná o každého poskytovatele zdravotních služeb, ten obdrží 350 Kč za test, viz k tomu *organizační opatření VZP 6/2021* https://media.vzpstatic.cz/media/Default/dokumenty/covid-19/organizacni-opatreni_06_2021-organizace-a-uhrada-antigenniho-testovani-zkracene.pdf).

Mgr. Radka Vladyková, výkonná ředitelka Kanceláře SMO ČR, doporučuje zpracování pokynů pro tajemníky úřadů. Zdůrazňuje, že volené orgány by měly jít příkladem v testování, ale měla by být dána i možnost distančního výkonu funkce, což by měla upravit metodika MV ČR.

Dále odkázala na sadu informací, které jsou už nyní k dispozici na webech MZ ČR a MPO (BusinessInfo). Tyto informace se týkají primárně testování ve firmách, ale mnohé z nich mohou být určitě využity i subjekty veřejné správy:

- Seznam firem dodávajících AG testy s výjimkou MZ ČR: <https://www.mzcr.cz/seznam-antigennich-testu-pro-ktere-vydalo-mz-vyjimku/>
- Souhrnné informace MZ ČR k testování: <https://koronavirus.mzcr.cz/testovani/>
- Informace MZ ČR k testování ve firmách: <https://koronavirus.mzcr.cz/informace-k-moznostem-testovani-zamestnancu-spolecnosti-sidlicich-v-cr-na-pritomnost-onemocneni-covid-19-prostrednictvim-poc-antigennich-testu-hrazenych-z-verejneho-zdravotniho-pojisteni/>
- Časté otázky a odpovědi na BusinessInfo: <https://www.businessinfo.cz/clanky/odpovedi-na-nejcastejsi-dotazy-podnikatelu-ohledne-aktualnich-opatreni-proti-sireni-koronaviru/#kd-samotestovani>
- Průvodce samotestováním na BusinessInfo: <https://www.businessinfo.cz/clanky/pruvodce-testovanim-ve-firmach-prostrednictvim-samotestovani-postup-platny-od-1-3-2021/>

Mgr. Ivona Mottlová, ředitelka legislativní a právní sekce SMO ČR, upozornila, že na webových stránkách Svazu je umístěna souhrnná informace a odkaz na materiály z MZd, ÚOOÚ a MPSV: <https://www.smocr.cz/cs/novinky/vse-o-koronaviru/a/povinne-testovani-zamestnancu-ve-verejne-sprave>

PhDr. Roman Nogol, MPA vznesl dotaz k samotestování z hlediska dohledu či dozoru zaměstnavatele. Dotaz na místě zodpověděla zástupkyně MPSV Mgr. Zelená tak, že samotestováním se rozumí provádění testů pod dohledem zaměstnavatele na pracovišti. Bez odpovědi zůstala otázka evidence a záznamů do informačního systému o testování – ke schůzce se nepřipojil klíčový účastník – zástupce MZ ČR, na kterého směřovala řada dotazů, zvláště i tento.

Ing. Tomáš Kotyza zdůraznil povinnost zaměstnavatele zabezpečit bezpečnost na pracovišti, avšak zřejmě nelze očekávat v nejbližší době, že by např. města a obce obdržely testy ze státních hmotných rezerv.

Zaznělo rovněž, že v případě veřejných zakázek na testy je třeba opatrnosti, protože použitelné testy musí být certifikovány ze strany SUKL a být schváleny k použití MZ ČR.

Ing. Ivo Bělonohý, jednatel STMOÚ ČR, navrhl ve svém diskusním příspěvku kontaktovat zástupce MZ ČR k vyjádření se či stanoviskům MZ ČR k jednotlivým bodům diskuse.

JUDr. Jan Šťastný a další diskutující zdůraznili význam dokumentace testování a potřebu vyjasnit si do budoucna uchovávání shromážděných údajů pro účely doložení plnění povinnosti testování, ale i pro účely úhrad (účetní aspekty).

JUDr. Jan Šťastný neopomněl zmínit také téma ochrany osobních údajů zaměstnanců v souvislosti s jejich testováním. Ubezpečil účastníky, že zpracování takových osobních údajů je v souladu s Nařízením GDPR a pandemickým zákonem.

Eviduje se jméno, příjmení a příp. další údaj pro identifikaci zaměstnance, výsledek testu a dobu jeho provedení, příp. je-li to potřeba číslo pojištěnce ZP. Dále je třeba evidovat i údaje o již proběhlém onemocnění COVID-19 a o očkování z důvodů výjimek z povinného testování podle příslušného opatření MZ ČR. Zaměstnancům by měla být poskytnuta informace o zpracování údajů.

JUDr. Šťastný doporučuje zaměstnance, který se odmítne testovat na pracovišti, odeslat na test k ošetřujícímu lékaři.

Následovalo poděkování diskutujícím a rozloučení.

Dne 10. 3. 2021 zapsala JUDr. Eva Kaplan Klečková, Ph.D.

Přílohy:

- Příloha č. 1. Výkladové stanovisko MPSV - Povinné testování zaměstnanců a jeho pracovněprávní souvislosti
- Příloha č. 2. Úprava výkladového stanoviska MPSV - Povinné testování zaměstnanců ve veřejném sektoru a jeho pracovněprávní souvislosti z 10. 3. 2021

- Příloha č. 3. Metodické doporučení MPSV - Doporučený postup zaměstnavatele při poskytování pracovního volna zaměstnanci k testování, očkování, případně k doprovodu rodinného příslušníka k očkování, v souvislosti s výskytem onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS CoV-2
- Příloha č. 4. Organizační opatření Všeobecné zdravotní pojišťovny č. 6/2021 z 8. 3. 2021 v souvislosti s onemocněním COVID-19 způsobeným virem SARS-CoV-2
- Příloha č. 5. Metodické sdělení odboru odpadů Ministerstva životního prostředí z 25. 2. 2021 k zařazení odpadu z antigenních testů určených pro samotestování osob

Následně vydáno 11. 3. 2021:

- Příloha č. 6. Metodické doporučení Ministerstva vnitra ČR z 11.3.2021 - Informace pro obce - povinné testování zaměstnanců v období od 10. 3. 2021
- Příloha č. 7. VZOR - Opatření obce k testování zaměstnanců obce - příloha metodického doporučení Ministerstva vnitra ČR z 11.3.2021 k postupu při povinném testování zaměstnanců veřejným zaměstnavatelem